

RENAȘTEREA

ORGANUL OFICIAL AL EPARHIEI ORTODOXE ROMÂNE
A VADULUI, FELEACULUI, GEOAGIULUI ȘI CLUJULUI

Redacția și Administrația:
CLUJ.
Strada Iuliu Maniu Nr. 36

APARE ODATĂ PE SĂPTĂMÂNĂ

Redactor responsabil:
Dr. SEBASTIAN STANCA
Telefon 13-74

La intrare în anul nou

Intrăm în al 6-lea an dela desrobirea noastră de sub jugul secular.

Ce frumoase și cât de înălțătoare sunt sărbătorile noastre, de azi în raport cu anii de robie.

În Cluj, spre pildă, câțiva intelectuali de-î puteai număra pe degetele dela o mână, erau toți credincioșii bisericii ortodoxe, la cari se mai adăugau 5-6 familii de muncitori și economi.

Aceștia, după propria lor mărturisire, priveau în jurul lor înainte de ce urcau dealul spre bisericuță, ca să nu-i vadă și mustre cel dela oraș, pentrucă, vezi doamne, se mai țineau de greci.

Da, da, la oraș, la casa sfatului erau cuveicile, cari ne cobiau sfârșitul și nimicirea. Ce distanță, am parcurs de atunci până azi? Am sporit ca număr, am sporit ca putere intelectuală și ca forță morală și vitală, suntem factor hotărâtor în viața orașului. Coroana s'a pus prin înființarea Episcopiei noastre, care alături de Universitatea, cu alte școli înalte, medii, civile și poporane, au să străformeze icoana posomorită de acum 5 ani și să o prefacă în o lume nouă, lume românească, cum se cuvine și se șade capitalei Ardealului.

Și de aici pornește ura inversunată a asupritorilor de ieri contra noastră.

Cei-ce erau dedați să fie numai ei stăpâni și domni, iar noi slujile lor, nu se pot împăca cu schimbarea bruscă a lucrurilor. De aceea inventează și iscodesc tot felul de dureri, neajunsuri și persecuțiuni și strigă ca din gura leilor: „sărțiți-ne întru apărare, că pierim”.

Dar de unde să piară?

Școlile lor sunt îndesate de elevi, amvonul răsună în limba lor și încă cu ce accente? bisericile sunt subvenționate de stat mai mult

ca cele românești, nu-i stingherește nimenea, nici chiar mici apăsări pe bătătură nu sufer, toate le au în dragă voie, numai una nu o mai au, nu sunt singuri stăpâni pe orașe, pe județe, pe sate și nu pot împărți în dragă voie mandate de deputați, sinecure cu cari erau dedați, pentru parlamentul din Budapesta.

Ziarele evreo-maghiare își fac de cap.

În Cluj apar regulat 3-4 ziare de zi și tot atâtea de săptămână, — se'nțelege sprijinite de Horthy. Și acestea otrăvesc viața publică, provoacă la ură, la răsunare și se bucură cu bucuria satanică, dacă țara noastră întâmpină greutăți în politica externă, la contragerea împrumuturilor de refacere — și coboară a rău și a piește.

Dacă și numai pe câteva oare ar trece granița și ar merge acești ziaristi la vre-un bal, bunăoară la Csongrád, s'ar desmeteci, când i-ar trezi bombele aruncate pe ferestri, dar aceasta nu o fac, stau aici, insultă țara, insultă diregătorii și autoritățile și ori încătrău căutăm după procurorul român, nu-l vedem nicăiri, nu-l vedem la locul datoriei.

În fața străinilor îndrăznești să impune să luăm altă atitudine. O atitudine corectă, dar mai serioasă și mai cu demnitate ca până aci.

Guvernului îi revine datoria de a priveghia cu ochii lui deschiși uneltirile ce se clocesc ziua în amiazi contra statului român.

Dar nu numai guvernul, ci întreagă obștea românească are să dea mână de ajutor, ca să croim stări mai suportabile în țara noastră.

Dacă tot ce se face la noi e rău, e putred, e corupt și dacă duhul balcanic transpiră din toate actele de guvernament, n'au decât să trecă Tisza și să vadă raiul unguresc în toată strălucirea.

Noi nu ne vom face apărători ai corupțiunii, dacă se dovedește, ci din contră, cerem cele mai severe sancțiuni față de toți cei-ce părăsesc căile cinstei.

Și când o facem aceasta, cerem pedepsirea tuturor românilor, cari au înlesnit intrarea veneticilor în țară, dându-le și ocazii de a se îmbogăți. Căci ce altă este o licență de birt dată străinului dela 1919 încoace, aceluia ce n'a purtat nici pușca, nici n'a stat în tranșee, decât o zestre de câteva zeci de mii de lei la an, ca să trăiască îmbuibați și în nelucrare pe spatele poporului?

Boicotul contra oamenilor noștri, cari din interese meschine vor ocroti moșiile grofilor și baronilor în mai mult decât le dă legea, și vor lăsa bisericile și poporul fără pământ, trebuie început pe întreagă linia.

Demascați fără milă, puși la răcoare, scoși din palate și băgați în afunzimea beciurilor întunecoase, ca să introducem purificarea vieții publice pe întreagă linia.

Așa vom stârpi răul din rădăcină, începând acțiunea de însănătoșare contra dușmanilor străini și contra dușmanilor interni, cari și-au uitat de datoria lor și cari nu sunt mulțumiți cu slujba și pâinea cea albă ce le-o oferă statul, ci râvnesc la palate, la automobile, la comori, stropite cu sângele și sudoarea bieților noștri țărani.

Să înfierăm cu fierul roșu fruntea celor mângâiați și uitați, fie cine vor fi și se va face în țară ordine și rânduală bună.

Comisiile de închirieri și de conscrierea veneticilor, să-și ia seamă, că ciasul răspunderii trebuie să sosească și pentru ele și să execute ordinele față de cei-ce nu au loc în orașele noastre și nu trebuie tolerați în țara noastră.

Funcționarea organismelor din viața publică este pusă la cele mai grele probe, pentru că funcționarul român nu se poate așeza în Cluj.

Destul 5 ani de nepăsare și nesocotire a datoriilor ce le avem către statul nostru. Creдем, că a fost deajuns.

Să dovedim odată, că știm fi și patrioți, cum știu să fie vecinii noștri. Încă odată patrioți, iar nu tirani.

Loc pentru cei născuți aici, drumuri preste hotare pentru elemente turbulente și netreb-nice.

La răspântie

(s) Călătorul care pornește dela vatra căminului său pe o cale lungă în momentul plecării își mai face odată seama rosturilor sale de până aci și se așterne la drum cu gând hotărît să lase în urmă toate păsurile rele, ce l'au ispitit, iar din învățămintele trecutului i-se înfiripă steaua luminoasă care îi călăuzește nădejtile unui viitor mai bun și fericit.

Asemenea este și viața de obște a unui neam, a unui popor, unei țări: călătoare vecinică, ce se scurge în evoluția fără sfârșit a istoriei, fără clipă de statornicie. Puținele răspântii sunt prilejuri de socoteală cu trecutul și învățăminte pentru viitor.

O astfel de răspântie este în deobște pragul de trecere a unui an ce moare, pentru ca din el să învie anul cel nou. Și la această răspântie se cade să ne facem și noi seama cu păsurile din trecut din care să se înfiripe povețele zilelor ce ne răsar în cale.

Și pentru noi Românii povestea trecutului e plină de învățăminte mari, cari ne arată limpede drumul pe care are să porceadă pasul nostru călător, pentru ca să nu se poticnească.

Neamul nostru a trecut poate prin cele mai grele încercări, a îndurat cele mai urgite nelegiuiri și ispite, pe cari le poate alcătui laboratorul meschin al istoriei. Tara noastră întregită astăzi în granițele unei credințe naționale unitare este tinără și șovăitoare. Ispitele vrășmașe o pândesc astăzi mai mult ca oricând, atât înăuntru cât și în afară. Și uneltirile de destrămăre caută poteci dosite de a-i sdruncina cu orice preț temelile și a-i spulbera nădejtile de statornicie. Graba cli-pelor fugare e otrăvită de miasme ucigătoare, cari ne pasc la tot pasul și fiecare acțiune șovăitoare ocrotită de un spirit de toleranță ultranobilă este exploatată de detractorii dușmani în detrimentul patriei noastre.

Hidrele își tind giarale din toate ascunzișurile să ne sfășie, lacome pe așezământul dreptății ce ne-a hărăzit-o D-zeu după atâtea veacuri de suferință.

În fața atâtor ispite ucigătoare, ce povețe ne dă trecutul drept călăuză pentru viitor.

Este un adevăr incontestabil că biruința realizată de neamul românesc nu se datorește decât forței sale morale superioare, oțelită

în durerile veacurilor trecute. Povața evangheliei lui Christos a fost cartea minunată care în toate vremile a picurat în sufletul colectiv al poporului românesc tăria rezistenței în mijlocul tuturor zilelor de restriște. Nădejdea în dreptatea lui D-zeu, suptă din principiile morale ale legii lui Christos a aprins în sufletul acestui popor flacăra iubirii curate pentru D-zeu. Poporul nostru a iubit pe D-zeu în toate vremile cu toată plenitudinea sufletului său, cu toată căldura ființei sale. Și aceasta i-a împrumutat tăria, forța sa morală, pe care nici porțile iadului, deslănțuit deatâtea ori asupra lui, nu l'a putut doborî. Această morală a preceptelor evanghelice a făurit eroii dela Mărășești și celelalte momente grozave ale războiului de desrobire, această morală a ucis pe Mihai la Turda, a frânt pe roată pe Horia și Cloșca, a alcătuit tragedia lui Avram Iancu și a miilor de mucenici fără nume, jertfiți de bună voie pentru idealul neamului.

Această morală ne-a dus la biruința zilelor de astăzi.

Venind vorba deunăzi despre susținerea unei propagande morale culturale intensive în cuprinsul țării un politician de frunte reclamă ștergerea acestui desiderat cu desăvârșire, câtă vreme fabricile n'au materii brute, căile ferate n'au uleiuri și osii sănătoase, industria românească e săracă, comerțul găfăie sub povara speculei, țara are pierderi simțitoare prin reducerea monopolurilor șale etc.

În fața acestei concepții rătăcite miau venit în minte cuvintele unui Francez din vremea războiului franco-german dela 1870—71 care spunea: „Ne-au bătut Nemții nu cu puterea brațelor lor ci cu forța lor morală“. E un adevăr care și-a pectluit justificarea de nenumărate ori pe paginile istoriei. Nu cu uleiuri și osii de căi ferate, nu cu monopolul spiritului otrăvitor, nu cu belșugul materiei se cimentează statornicia unei țări, ci cu forța morală a caracterelor cetățenilor. Acele nu pot da țării caractere, caracterele însă pot vindeca cu ușurință nevoile. Materia nu poate da sufletului, tăria biruinții, sufletul însă dă materiei energii și forțe urașe nebiruite.

Resultatele științei în vremile mai noi s'au înălțat la culmi nevisate de minte omenească.

Perfecțiunea materiei par'că a ajuns la apogeu. În aceeași proporție a scăzut însă forța morală a popoarelor și toată frământarea ingenului omenesc bate drumurile distrugerii, nu ale edificării.

E o dovadă limpede că nu aceasta este calea care poate duce omenimea la fericire.

Neamul nostru mult mai modest în avântul său spre culmile științei și-a eluat rostul vremilor de azi, nu cu puterea masselor, nu cu forța brachială a uneltelor grozave de distrugere, ci cu forța morală a sufletului său, care a făcut din fiecare ostaș un erou din fiecare fiu al său un mucenic.

Această forță morală o reclamă și viitorul pe seama acestei țări. Ne-o dovedește trecutul și aceasta trebuie să fie povăța ce ni-se îmbie în aceste momente de răspântie și pentru viitor.

Tara care se clădește pe temelii principiilor vecinice ale moralei creștine, nu se ridică pe nisip, ci pe piatra de granit a trăinicieii, „pe care nici vânturile, nici apa, nici furtunile, nici ispitele vrășmașe nu o pot doborî“.

Aceste principii dorim să fie steaua magică, ce va călăuzi iubita noastră țară și în anul ce vine, pentru că să o putem vedea tare, nebiruită și fericită pentru totdeauna.

Schițe pentru predici

— La Anul nou —

Anii sunt călători, trec repede. Anul încă este călător. Vieța trece repede. Sunt răspântii în vieța când trebuie să stai o clipă și privind înapoi să iai învățăminte pentru viitor. Răspântie e anul nou.

Călătorul ce pleacă pe cale lungă se oprește un moment în capul satului și își ia rămas bun. Astfel ne luăm și noi rămas bun dela anul vechiu. Să ne facem suma cu trecutul și cu cele bune și cu cele rele. Așteptăm răsplată sau pedeapsă? Intreb: Bogatul făcut'a fapte bune, Milostenie, ajutor săracilor, bolnavilor, câștigatușia averea pe cale cinstită? Săracul lucrat-a cinstit unde a fost pus, învățatușia copiii frica Domnului? Văduva purtătușia soartea cu cinste? Mama cum și-a crescut copiii? Soțul cum s'a purtat cu familia? Fiecare să-și scormonească sufletul. Făcut'ai bine sau rău?

Învăță din trecut să lapezi faptele rele și să umbli în calea Domnului. Pildă: Magii dela răsărit. Și-au părăsit bogățiile tihna și liniștea vieții. Au bătut drumuri grele să caute pe Isus adevărul. Au făcut jertfe. Călăuza e steaua: lumina lui Christos. Steaua e sus, nu în mocirla patimilor. Adevărul e la D-zeu și numai pe calea poveștelor lui D-zeu se poate omul ferici. Magii au adus daruri. Aurul e curățenia sufletului, tămâia rugăciune, smirna faptele bune. Să aducem și noi astfel de daruri. Magii s'au întors pe *altă cale* în țara lor. Să pornim și noi pe altă cale de viață, calea iubirii și a curățeniei sufletești.

Ioachim și Ana au fost legați viața întregă de slujirea lui D-zeu Maria închinată lui D-zeu. Curățenie desăvârșită, sfântă. D-zeu a ales-o pentru aceasta de mamă lui Isus. Numai Simeon a fost învrednicit să ia pruncul de brațe, Ion a fost ales să-l boteze, pentru curățenia lor morală.

Vieța Sf. Vasile, pildă de harul lui D-zeu peste anul neprihănit.

Din pragul anului nou să privim înapoi. Să cântărim faptele. Să învățăm din pilde cum să viețuim în viitor. Lăpădați pornirile rele. Steaua vieții să fie învățăturile lui Christos. Daruri să aducem fapte de iubire creștinască. Să pornim pe altă cale în viața ce ne stă înainte. Toate întru preamărirea lui D-zeu.

— La Botezul Domnului —

Isus vine la Iordan să se boteze. Actul botezului. Inseamnă *hotărîrea* lui Isus de a deschide calea evangheliei sale. Este primul pas spre activitate. Hotărîrea lui nimic nu o poate împedeca, nici frica, nici prejudițiile, nici legile jidovilor, nici ispitele Satanei. Activitatea lui e clară și *consecventă*. Pentru învățatura sa e gata să sufere bătăi, batjocuri și moarte. Prin aceasta arată *scopul vieții*, care e *mântuirea* prin îndreptare, prin împlinirea poruncilor lui D-zeu; fericire chiar și pe pământ.

Omul e zidit de D-zeu. (Isaia 40:26; Evrei 3, 4, Ion 1, 3, Facere 2:7) S'a făcut după chipul și asemănarea sa. Ia dat un dar special *mintea* să aleagă între bine și rău și să *cu-noască* pe D-zeu. De unde? Din mărturiile Sf. Scripturi. D-zeu s'a arătat prorocilor, Iacob, Avram etc., din *făpturile* naturii, din *legile* naturii. Toate au un măestru mare și

înțelept. Dovadă că D-zeu e atotînțelept, atotbun și atotdrept. Poruncile lui sunt *pentru oameni*, pentru binele lor.

Scopul vieții ese deci D-zeu, slujirea și preamărirea lui. Cum slujim noi? Cu lăcomie după bogății, adeseori necinstite, cu trudă după viață ușoară fără griji, trândăvie, cu poite neînfrânate, cu dușmănie. Cum îl preamărim? Cu vorbe urite, cu hube, sudalme, batjocuri și nerecunoștință. Natura toată mărește pe D-zeu, florile cu mireisme, cōdrii cu vuetul, paserile cu ciripitul etc. Numai omul, cel mai alintat copil al lui D-zeu nu-i mulțămitor, nici recunoscător. Și astăzi e Sodoma și Gomora. Nu-i mirare că D-zeu se îngădește cu noui și lasă frâu liber patimilor să se frământe.

Omul caută *fericire* pe pământ, merge însă pe cale greșită. Adevărata cale o arată Isus. *Se spală* în apa botezului de tot legământul pământesc. Spălativă de grijile, deșertăciunile lumescii. *Nu se înfrică* de suferințe, nici chiar de moarte. Nu vă înfricați de necazuri, de suferințe. Prin ele se lămurește sufletul. *Isus e curat*. Păstrați curățenia sufletească. Isus e *tare în hotărîrea* lui până la moarte. Fiți tari în orice hotărîre bună, neînfrânți și neșovăitori. Omul ia ușor angajamente de îndreptare, fiți tari la împlinirea lor. Aceasta e omul de caracter. Cinste, curățenie și dreptate. Pilde de curățenie: Ioachim și Ana Iosif și Maria Elisaveta; tărie de caracter: Ion botezătorul. Pentru aceasta i-a ales D-zeu să fie împreună lucrători ai lui Isus.

Împlinește poveștele lui Isus, ia pildă dela viața lui, dela faptele lui. Atunci vei câștiga mântuirea de veci, iar pe pământ vei ajunge la scopul vieții, la fericire prin mulțămirea sufletească. Prin botezul cu apa binelui să ne curățim de întinăciunea răului ca D-zeu să ne iubească, să ne ferească de rele, să ne ajute în calea pornirilor bune și să ne facă vrednici de fericirea vecinică.

Prevestiri pe 1924

Vestitul profesor Raymond dela Paris care prevestise în anii trecuți evenimentele ce de fapt au și urmat a făcut cu prilejul anului nou 1924 unele prevestiri interesante pentru viitorul apropiat. Raymond spune că anul 1924 va fi un

an mănós și bogat, în consecință mijloacele de trai se vor ieftini în măsură simțitoare. În Ungaria se va menține regimul de azi, Horthy va stăpâni încă trei ani.

Regatul nu se va mai realiza acolo niciodată. Românii și Ungurii în scurtă vreme se vor împăca și Ungaria va intra în 1932 în mica Antantă. Ovreii vor avea zile amare până la 1927, până când se va mai reculege Rusia. În Rusia vor stăpâni sovietele. În anul acesta vor fi asasi-nați doi dintre conducătorii Rusiei, iar țara va face alianță cu Anglia și Germania. Impăratul Wilhelm nu va mai reveni pe tronul Germaniei. Peste doi ani va muri. Bavaria se va desface în 1925 definitiv de Germania. În Italia se va întâri fascismul, care va prinde rădăcini și în Spania. Cutremure de pământ se vor ivi în sudul Italiei, în Japonia, China, Sumatra și Honduras. În 1927 va fi un cutremur urias în San-Francisco. Războiul mondial nu va mai fi. În 1925 se va isca războiul nou între Greci și Turci. Un război mare se va încinge în 1942 între Japonia și Statele Unite și va dura până la 1946. Statele Europei se vor rehabilita pe încetul toate. România va ajunge în scurtă vreme o putere însemnată în Europa.

Scrisoare către D-zeu

La oficiul poștal din Elveția a sosit într-o zi o scrisoare adresată „Bunului Dumnezeu”. A fost pusă în cutia de poștă de un biet om sărac și provăzută cu mărcile necesare pentru streinătate. Adecă în cazul de față pentru împărăția cerului. Factorul poștal, om se vede inteligent, n'a aruncat scrisoarea, cum ar fi făcut poate careva la noi, ci a preda-o guvernului din cantonul Thurgau, spre a cerceta cele ce cuprinde. Acolo, scrisoarea adresată lui D-zeu fu deschisă și într'ansa consilierii guverniali găsiră plângerea unui nenorocit de om ce descria mizeria în care se află, cum oamenii nu vor să-l ajute și cerea lui D-zeu o sută de franci, cu cari — zicea el — ar deveni cel mai fericit muritor. Cei cinci consilieri cari au fost de față la cetirea scrisorii, colectară între dânsii suma de 50 franci și-i trimiseră cu posta la adresa omului sărac.

A doua sau a treia zi, o altă scrisoare, adresată ca și înainte fu găsită în lădița de poștă. Factorul o dete și pe aceasta guvernului. Omul

nostru mulțumea acum lui D-zeu pentru bani, căci el era convins cumcă D-zeu îi trimisese. Adăuga însă că de altădată când îi va mai trimite vre-o sută de franci, să-i trimită lui direct și nu prin mijlocirea guvernului, deoarece guvernul a reținut pe seama sa proprie 50 franci, va să zică chiar jumătate din suma ce s'a îndurat tatăl sfânt a-i trimite. „Patria”.

Mulțumită publică

Societatea Ortodoxă Națională a Femeilor Române, filiala Cluj, exprimă mulțumită și pe această cale tuturor, cari au participat și au contribuit la succesul obținut atât din punct de vedere moral cât și material, al concertului dat de către această Societate la 29 Dec. 1923, în „Teatrul Național” din Cluj.

În special mulțumește pentru prețiosul lor concurs: Domnului *Gheorghe Dima*, directorul Conservatorului, și corului de sub conducerea sa, d-lui *Dumitru Popovici Buereuth*, directorul Operei Naționale portnd formabtr fodward o Operei Naționale, precum d-lui *Ioan Bobescu*, și Orchestrei Operei Naționale de sub conducerea sa și d-lui *M. Negreu*. Doamnei *Lya Pop*, d-nei *Acu de Barbu*, d-soarei *Ana Voileanu*, d-lui *Ionel Crisan*, precum domnilor compozitori *Gheorghe Enescu* și *Tiberiu Brediceanu*, cari au binevoit a pune compozițiile lor la dispoziția Societății, și Domnului *Troffimof*, care a susținut întregul companiament la pian.

Cluj, la 3 Ianuarie 1924.

Sylvia I. Comșa
presidentă

Laur Cureu
Secretar

ȘTIRI

Crăciunul în Cluj. Prăznicul Nașterii d-lui a fost sărbătorit la biserica noastră din Cluj cu o deosebită solemnitate. În ziua primă a servit P. S. S. episcopul Nicolae cu asistența asesoriilor și a preoților din Cluj, iar la sfârșitul liturגיעi a ținut credincioșilor o frumoasă cuvântare. A doua zi a predicat pâr. Aurel Mușat. Biserica a fost tixită și multă lume a rămas pe afară, iar alții au fost nevoiți să se întoarcă ne având loc să asiste la serviciul divin. S'a dove-

dit din nou că biserica actuală nu mai corăspunde absolut de loc populației noastre din Cluj.

* * *

Naufragii pe marea neagră. În săptămâna trecută a bântuit o furtună îngrozitoare timp de câteva zile și nopți pe Marea Neagră, multe vase s'au înecat, cu întreg echipajul lor.

Vântul, care a suflat cu o violență ne mai pomenită, a ridicat valuri gigantice pe mare. La Anapo, din cauza vântului 11 vagoane încărcate cu cereale, au fost aruncate în mare. Mai multe vase s'au înecat.

Lângă portul Trepizona s'a cufundat un vapor transatlantic, care a pierit cu întreg personalul și echipamentul.

* * *

Statua lui Avram Iancu se va ridica în cursul anului acestuia în Cluj pe locul din fața catedralei noastre ortodoxe și a Teatrului Național.

Comitetul executiv pentru ridicarea unei statui ecvestre marelui erou național Avram Iancu la Cluj, aduce la cunoștință tuturor artiștilor sculptori că ultimul termen al concursului este fixat pe ziua de 10 Ianuarie 1924.

* * *

Semestrul al doilea la universitatea din Cluj se începe în 22 Ianuarie, iar cursurile la 1 Februarie a. c.

* * *

Străinii. Serviciul populației dela Prefectura poliției din Cluj a făcut statistica streinilor cari au trecut prin Cluj anul trecut. Intre acestia sunt 3562 unguri 950 austriaci, 395 cehoslovaci, 506 germani, 12 olandezi, 20 ruși, 3 americani, 2 chinezi, 2 japonezi, 56 de altă naționalitate. 25 la sută dintre ei au fost lucrători. După confesiune 60 la sută au fost evrei.

* * *

Televiziunea. Gazetele din Anglia anunță o nouă descoperire senzațională o profesorului britanic Fournier Dalbe care este pe cale de a descoperi televiziunea, cu ajutorul căreia se vor putea vedea lucrurile cari se petrec la mari distanțe. Distinsul profesor a declarat ziarului „Daily News”: „Eu cred că televiziunea — a vedea prin „fără fir“ va fi pusă în aplicare chiar anul acesta. Pui în joc reputația mea de om de știință“. Cred că televiziunea — deși la început cam rustică — va fi una din minunile expoziției Imperiului Britanic care se va deschide peste câteva luni. Fournier Dalbe este cunoscut și

ca inventator al optophonului, care dă putința orbilor să citească cu ajutorul urechilor și a toinoscopului cu ajutorul căruia surzii pot înțelege sunetele“.

* * *

O nouă perfidie. Cu o bucurie diabolică înregistrează unul din ziarele partidului maghiar din Cluj vestea că reprezentanții sovietului muscălesc nu vreau să audă de recunoașterea alipirii Basarabiei la patria mamă, iar cei dela Liga Națiunilor nu vreau să cunoască îndreptățirea statului român la restituirea cheltuelilor avute cu ocuparea Budapestei, ci dimpotrivă Româniilor au să le dea despăgubiri Ungurilor, pentru că au îndrăsnit să ocupe Mecca iudomaghiară. Inzadar căutăm pe procurorul regesc, nu îl aflăm nicăiri. O astfel de perfidie nu poate rămânea nepedepsită.

* * *

Din județul Sătmar. În 1/14 Decembrie a. c. unul dintre mulții subrevizori anume Ilarie Beianu elev de a profesorului Dr. Petru Șpan, a făcut inspecția la școala de stat din Văleni. Ca prezident al sflatului școlar am ținut să fiu prezent la acea inspecție.

Inspecția nu s'a mărginit la observarea formalităților indatinatē, ci a fost o inspecție a învățământului pedagogic ce îl posedă deplin teoretic și îl aplică practic cu multă ușurință.

A ținut cu elevi din clasa primă o lecțiune model după un metod propriu numit: „Metodul natural psicho-fiziologic al scris-cetitului“ făcând cu acest metod cunoscute elevilor începători 16 litere într'o oară și jumătate, încât le ceteau și cei mai slabi fără gres. Astfel de slujbasi ai statului merită toată lauda și recunoștința. — *St. Gh.*

* * *

Din general vânzător de ziare. Așa a ajuns fostul general rus Selivanow, care sub Tarul Nicolae comanda o divizie de infanterie. Acum își câștigă hrana vieții ca vânzător de ziare în Belgrad, capitala Jugoslaviei.

* * *

Regimente! Presa din Moscova vesteste că în Homel s'a format primul regiment alcătuit numai din ovrei, al armatei roșii. Afară de acesta, se vor înființa trupe teritoriale ovreesti în Minsc și Smolensc. Bolșevicii sunt astfel pe cea mai bună cale d'a se procopsi.

* * *

Millerand președintele republicii franceze va vizita în vara anului 1924 Bucureștii și toate capitalele țărilor aliate.

* * *

Rotschild Nathaniel, unul dintre membri familiei bogate Rotschild s'a sinucis nu de mult în Anglia. Pe urma lui a rămas o avere de două și jumătate milioane lire sterline, adică vre-o câteva bilioane de lei. Cea mai mare parte a averii a lăsat-o pentru scopuri științifice.

* * *

Timbrul de ajutor. Dela 1 Ianuarie mărindu-se taxa timbrului de ajutor dela 25 la 50 bani, toți acei cari petiționează la autoritățile publice trebuie să pue pe lângă timbrul de un leu și timbru de ajutor de 50 bani nu ca până acum de 25 bani.

Facem cunoscut acest lucru publicului intrucât dacă petițiile nu sunt suficient timbrate, conform legii nu pot fi înregistrate.

* * *

Atentatul dela Csongrad. În orașul acesta s'a aranjat la sărbătorile Crăciunului unguresc o petrecere cu joc de cără societatea ovreiască din localitate. La miezul nopții mai mulți antisemiți au aruncat o bombă în mijlocul salei. Bomba a explodat omorînd opt persoane și rănind 40.

Atentatorul Czak Ianos a fost felicitat de Héjjas Istvan, șeful ebredistilor dela Budapesta și numit comandant al batalionului dela Csongrad.

CĂRȚI

Primim la redacție cartea: *Regule de Drept și de Morală* scoase din Sfânta Scriptură. Traducere după marele jurisconsult și învățat francez M. Dupin, de M. N. Pacu, Profesor onorat, Avocat, fost Deputat și Senator. Cartea de 174 pagini conține 604 regule și diferite chestiuni așezate în ordine alfabetică. Ea este de un real folos teologilor, juriștilor și oricărui iubitor d'a citi învățămintele de Morală și de Drept cuprinse în divină fântână de instruire, care se cheamă Sfânta Scriptură. Prețul unui exemplar 35 lei. Se poate comanda la redacția gazetei noastre.

AU APĂRUT :

Legi de Asistență de Dr. Octavian Costea. Cuprinde toate legile, regulamentele și ordo-

nanțele mai însemnate privitoare la ocrotirea săracilor, infirmilor, copiilor și minorilor. Cartea este de folos tuturor instituțiilor și celor ce se interesează de ocrotirea orfanilor.

* * *

Starea sufletelor după moarte de Arhim. Gheronte Nicolau. Cuprinde învățătura bisericeii noastre ortodoxe despre moarte judecata, viața sufletelor după moarte și folosul rugăciunilor bisericeii pentru acestea. Este tipărită cu aprobarea Sf. Sinod.

* * *

Indrumări omiletice de P. S. Episcopul Ilarie Teodorescu dela Constanța. Cartea cuprinde pe larg principiile după cari se poate compune și rosti bine o cuvântare bisericească. Aprobata de Sf. Sinod și Consistoriul superior bisericesc.

* * *

La consistoriul nostru sunt depozitate spre desfacere următoarele cărți :

1. Papism și ortodoxism în Ardeal de Dr. G. Ciuhaudu — — 12.— Lei
2. Români ortodocși și Români uniți de Dr. G. Ciuhaudu — 10.— Lei
3. Ortodoxia și creștinismul apusean de P. L. Nicodim — — — 8.— Lei
4. Schisma Românească sau Unirea cu Roma — — — — — 2.50 Lei
5. Analele Asociației „A. Șaguna” II. și III. à 20 lei, pentru membri — — — — — 16.— Lei
6. Invățăminte cu icoane (12 cărți poștale cu icoane din Sft. Scriptură) — — — — — 10.— Lei
7. Viața unei mame credincioase de Dr. I. Lupaș — — — 5.— Lei
8. Spice din istoria bisericeii de Dr. I. Lupaș — — — — — 5.— Lei
9. O pagină din lupta noastră pentru existență de P. S. N. Ivan — — — — — 5.— Lei
10. Memoriile Arhiepiscopului și Mitropolitului **Andrei Șaguna** 25.— Lei
11. „Pentru neam și lege”, predici împotriva sectarilor de Dr. G. Comșa — — — — — 35.— Lei
12. „Istoria Românilor” de Dr. Ion Lupaș — — — — — 50.— Lei
13. „Problema educației sexelor” — 8.— Lei
14. „Femeia” de Dr. C. Stanca — — 20.— Lei

No. 201—1923.

2 3

CONCURS

Pentru întregirea parohiei de clasa III *Sălciua de jos* din protopresbiteratul Lupșa, devenită vacantă prin moartea parohului Romul Gombos, în conformitate cu decisiul comitetului parohial Nr. 5 dela 1/14 Iunie a. c., se scrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Renășterea”.

Emolumentele împreunate cu postul de paroh sunt: *a)* venitele din parohie, conscrise în coala B., cu rezerva §-lui 26 a regul. pentru parohii, fiind acele în jumătate și pe timp de un an rezervate văduvei și orfanilor de preot; *b)* Salariul preotesc dela stat ce se acordă conform coalei B.

Cererile de concurs, înzestrate cu documentele prescrise d eregulamente și concluzul sinodal Nro. 82/1910, se vor trimite subscrisului oficiu protopresbiteral — în terminul deschis. Concurenții — pe lângă observarea prescrișelor din § 33 a regulamentului — se pot înfățișa înaintea alegătorilor pentru a cânta, eventual a oficia și cuvânta, și a face cunostință și cu poporul.

Baia-Arieș, 20 Dec. 1923.

Oficiul protopresbiteral al Lupșei, în contelegere cu comitetul parohial din Sălciua de jos:

VASILE GAN
protopresbiter

No. 622—1923 prof.

2—3

CONCURS

Pentru ocuparea postului de paroh în parohia de cl. III. Găbud, protopresbiteratul Murăș-Ludosului, se publică concurs, cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Renășterea”.

Beneficiile împreunate cu acest post sunt:

1. Intregirea dela Stat.
2. Sesiune parohială 16 jugăre.
3. Ferdelă de cucuruz și zi de lucru dela fiecare familie.
4. Venitele stolare.

Concurenții vor înainta cererile de concurs instruite conform normelor în vigoare subsemnatului oficiu protopresbiteral în terminul fixat.

iar pentru a se aice cunoscuți poporului se vor prezenta în vre-o Duminică ori sărbătoare la biserică spre a cânta ori a celebra și predica, observând dispozițiile art. 33, din Regulamentul pentru parohii.

Murăș-Ludoș, la 4 Decembrie 1923.

Oficiul protopopesc ortodox al Murăș-Ludosului în înțelegere cu comitetul parohial.

ROMUL POPA
protopop

No. 395—1923.

2—3

CONCURS

Pentru ocuparea postului vacant de paroh din parohia de clasa a II-a din parohia Bălan suseni aparținătoare tractului Unguraș, să publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Renășterea”.

Venitele sunt cele fasonate în coala B. pentru întregirile dela stat, susținându-să și birul preotesc de una miertă bucate dela fiecare familie.

Reflectanții au să si înainteze cererile de concurs instruite după normele prescrise subscrisului în terminului deschis și pe lângă observarea dispozițiilor reglementare să pot prezenta în parohie pentru a face cunostință cu credincioșii.

Oficiul protopopesc tractual în contelegere cu comitetul parohial din Bălan.

Unguraș 17/30 Noembrie 1923.

IOIL GHIURITAN
protopresbiter

STEFAN FEHÉR

CLUJ — Str. Memorandului Nr. 21.

Pregătește

pălării pentru preoți după măsură și model

Repară pălării vechi după muștră originală,
precum și altfel de pălării
cu prețuri ieftine.